

Beležništvo na Francoskem.

Studija odvetnika dr. Vlad. Pappafave.

Organski zakon z dne 25. ventoza XI. leta, kateri spada po svojih glavnih črtah med „najdovršenejše spomenike francoskega zakonodajstva“ in s katerim se je kodifikovalo beležništvo, storil je iz tega specijalno in posebno ustanovo, in sicer ne kakor kak del pravnice sodne oblasti, ampak kot neposredni javni čin, neposredno delegacijo javne moči, posebno samostojno jurisdikcijo, tem samostojneje, ker se naslanja na zaupanje, koje ima ljudstvo do njenih predstaviteljev.

Ta od starinskega prava utrjena in po preje navedenem zakonu potrjena neodvisnost beležništva od sodne oblasti spada med one posebne karakteristike, katere so se do današnjih dnij obdržale v francoskem notarjatu, in o njegovi zdravi naravi mogel je tribun Favard trditi, „da beležnik, kateremu sodržavljani zaupajo vse svoje misli, kateri urejuje vse pogodbe, kateri s svojim značajem daje praktično sankcijo vsem zakonom, da toraj beležnik opravlja zakonski čin, kateri se ponekod prikazuje kot ključ cele družbene zgradbe.“

Po prvem členu zakona 25. ventoza XI. leta so, kadarkoli se za kak čin zahteva avtentične forme, bodisi vsled zakonitega besedila, bodisi vsled želje strank, beležniki jedino opravičeni, da o tem činu sestavijo listino. To je njih poglavitna naloga, katere ne bi mogel namesto njih izvrševati nobeden drug uradnik. Dostavimo vrh tega še, kar je isto tako posebnega ozira vredno, da je po zakonu jedino beležnikom poverjeno čuvanje njihovih spisov in pažnja, da se isti obdržé.

Beležniki so dolžni, da vrše svoj urad, kadar jih stranke zato naprosijo (člen 2).

Ta urad ustanovljen je za njihovo življenje (člen 3.).

Priznati se mora, navaja poročevalec zakona v svojem poročilu, da bi se brez doživljenske ustanove težko dobilo dobrih beležnikov. Mesto blagotvornega in koristnega urada, mesto popularnega čina, imeli bi neko vrsto plačanega obrta brez katere koli stalnosti; jedino vstrajnost more odgojiti izobrazene beležnike in more povoljno vplivati na njihovo značajnost. Pri njih zavisi vse od zaupanja in svobodne volje ljudske; toda, kar je znano, zaupanje družni se samo z dolgo prakso. Vrh tega je lahko uvideti, da bi bilo težko najti ljudi, kateri bi bili voljni posvetiti se uradu, s katerega bi mogli od časa do časa odpasti. Samo društvo je interesovano, da jeden beležnik skozi celo svoje življenje vstraja pri svojem uradu. Brez tega mogla bi družba ostati brez one ustanove baš tedaj, kadar bi je najbolje potrebovala.

Člen 4. zahteva, da je vsak beležnik nastanjen na mestu, navedenem v odloku imenovanja.

Člena 5. in 6. določujeta delokrog posameznih beležnikov. V to svrhu razdeljuje zakon beležnike na tri razrede.

V prvi razred spadajo beležniki mest, v kateri so nameščena okrožna sodišča, in njihov delokrog se razteza na celo področje dotičnega sodišča.

V drugi razred spadajo beležniki mest, v katerih delujejo samo okrajna sodišča, in oni morejo poslovati samo v mejah sodnega področja.

V tretji razred slednjič spadajo beležniki ostalih občin, kateri imajo samo oblast, da sklepajo listine v obsegu sodnega delokroga občine, v kateri so nastanjeni.

Po tem jasno izhaja, da so zakonodavci z ono razredbo pred vsem to nameravali, da ustanove nek paralelizem med beležništvom in sodno oblastjo. „S tem doseže se priličnost“, navaja, „da se delokrog uradnika prostovoljne jurisdikcije razteza jednako z onim uradnika sporne jurisdikcije.“

Člen 7. določuje, da se beležniški čin ne more meriti s katero vrsto sodnih nalog, kakor so n. pr. sodni izvršilni organi itd., neprimernost, katera se naslanja na politični interes družbe, na nauk, kateri se je dobil iz skušnje in na naravo in imenitni značaj beležniškega čina.

Spise sklepa dva beležnika ali en beležnik v prisotnosti dveh svedokov.

Ona naredba, katera se je udomačila iz davnih časov (ukaz kralja Franca I. z dne 11. decembra 1543), daje vgovarjočim strankam dovolj garancij, med tem, ko je v praksi podpis pomožnega beležnika propal samo kot formalnost.

Beležniki so dolžni, da obdrže obrazec vsake listine, katero so sklenili. Pod to pravilo pa ne spadajo svedočbe o življenju, pooblastila, posvedočanja javnosti, priznanja za zakupe, posojila, plače, zaostanke od mirovnin in dohodkov, in ostale priproste listine, katere se smejo po zakonu izdavatı kratkim potom. Beležniki na Francoskem toraj ne morejo kot taki avtenticirati izjave, uverovljati podpise ali druge izjave na spisih, katere bi jim stranke predložile v namenu, da je potem obdrže v izvorniku.

Število beležnikov za vsako pokrajino, njihovo bivališče in sedež urejuje vlada na ta način:

1. da v mestih s 100.000 prebivalcev in več bodi nameščen največ po jeden beležnik na vsakih 6000 duš;

2. da v drugih mestih, trgih in vaseh bodita nameščena najmanj dva, in največ pet beležnikov za vsako sodno področje.

Število beležnikov kakega mesta ni toraj po zakonu dano na voljo državne oblasti.

Na drugi strani pa ima beležnik, kadar se imenuje za gotovo mesto, pravico, da tam ostane dokler ga je volja, izvzemši naravno slučaj, kadar bi se ravno odstavil iz vzroka, navedenega v zakonu.

Ta naredba je zelo v prilog pojedinca.

Ker kako bi drugače mogli imeti zaupanje v beležnike, kateri bi se mogli, ako treba, odpoklicati z jednega kraja na drugi kraj zemlje? Zaupanje in sigurnost je samo plod stalnega delovanja in izkušenega poštenja beležnikovega.

Člena 33. in 34. bavita se s kavcijo, katero so dolžni beležniki položiti, kadar nastopajo službo, in urejujeta njeno višino.

Kdor hoče dobiti beležniško mesto, dokazati mora: 1. da uživa državljanske pravice; 2. da je zadostil vojnim zakonom; 3. da je dovršil 25. leto svoje starosti; 4. da je dovršil po zakonih predpisano službeno prakso.

Členi 36. do 42. ustanovljajo dobo prakse na 7 let, in predpisujejo le-to prakso kot pogoj.

Prositelj dobiti mora od disciplinarne komore svojega področja, v kateri hoče vršiti svoj urad, spričevalo o moralnosti in sposobnosti.

Ako bi se mu to spričevalo odreklo, dolžna je komora, svojo odklonitev obrazložiti, in to obrazložbo naznaniti vladnemu poverjeniku.

Člena 50. in 53. bavita se z obustavljenjem, odstavljenjem od službe in z obsodbami na globe ali na naknadne stroške, katere bi civilno sodišče ali disciplinarna komora izrekla proti beležniku.

Disciplinarne komore ustanovljene so kot zelo stroge, ker je to jedino sredstvo, da se beležniki gibljejo v mejah one stroge in neomahljive značajnosti, katero zahteva njih urad. „Ni dovolj“, pravi državni svetnik Réal, „da se v zakonu določijo slučajji odstavljenja od službe ali obustavljenja; zakon, kateri se ozira samo na prekršaje ni zadosten za to ustanovo; za one, kateri vrše ta dični urad, treba je strožjega kazenskega zakonika, strožjega sodišča nego li za navadne ljudi Kadar se gre za kakega beležnika, stvarja že samo preziranje gotovih ozirov delikatnosti prekršaj, toda pomanjkljivost značajnosti stvarja zločin, kateri je treba najstrožje kaznovati. Ta strožji kazenski zakonik, to strožje sodišče nahajamo v instituciji disciplinarnih komor. Sedanja skušnja, podprta s skušnjo iz preteklosti, jamči nam za dobroto in uspešno delovanje te ustanove. Treba je, da beležnik, kateri bi našel način, da se zakonu izogne; da beležnik, katerega bi sodišče ne moglo ustrašiti, ima vedno pred očmi tudi ozire na svoje druge, bistre sodnike, kakor njegova zavest, toda preproste, kakor božji zakon.“

Členi 54. do 61. imajo predpise glede shranjevanja in prevzemanja listin kakega premeščenega ali umrlega beležnika, ali ako bi se mesto spraznilo vsled odstave od službe, in člena 62. in 69. ustanovljata neka transitorna vprašanja, katera nimajo posebne važnosti.

Po zakonu z dne 28. aprila 1816 (člen 91.), ima beležnik pravico, da imenuje sebi naslednika, ali kakor se izrazuje Traplong (Traité de la vente, Nr. 220), ima pravico „de faire une résignation in favorem.“

Že zato, ker imajo pravico, da imenujejo svoje naslednike, dovoljeno je beležnikom, da svoj urad odstopajo proti primerni denarni odškodnini, a to svojo pravico zopet z odstopom službe prenašajo tudi na svoje naslednike.

Kakor je rekel gospod Flach, vsebuje pogodba, katero sklene beležnik z osebo, katera hoče stopiti na njegovo mesto, dve razni pogodbi in stvarja dvoje vrst zavez na breme prelagatelja. Oni se na jedni strani zavezuje, predložiti kandidata za imenovanje predsedniku države; ali z druge strani zavezuje se, da mu bode odstopil, kako bi se tudi on nekoč tega poslužil, namreč isto pravico predloženja naslednika, katera predstavlja ceno, „premoženje združeno z uradom“, kakor pravi Pothier, vrednost, katera je bila predmet vseh odstopov dotičnega urada, kateri so se dotlej zgodili. V odstopu je toraj zapopadena od jedne strani prodaja, ali z druge strani zaveza, namreč zaveza, predložiti naslednika. Ker je glavni cilj pogodbe, imenovanje s strani državnega predsednika, in ker oni ni dolžan, da bi imenoval vsakega predloženega brezpogojno, jasno je, da mora veljavnost pogodbe biti odvisna od faktičnega imenovanja. Ako se toraj imenovanje ne obistini, kandidat ni zavezan plačati običano ceno, istotako pa je predlagatelj rešen vsake dolžnosti prodaje.

Ako ravno vsebuje pravica, predlagati naslednika, istinito pravico lastnine do urada, se vendar lastninska pravica razlikuje od le-te pravice, ker se vrši na razne predmete v trgovini. In res, predsednik ni dolžan imenovati kacega beležniškega naslednika, ako le-ta nima vseh zakonitih pogojev. Izhaja toraj: pred vsem, da se urad ne more prenesti razun na osebe, katere imajo gotova svojstva; za tem, da je redno smatrati nično in neveljavno vsako pogodbo, s katero bi beležnik odstopil katerikoli tretji osebi kak del svojega urada, ali bi radi eksploatovanja stopil ž njo v družbo, podobno oni, kakor jo zakon dovoljuje za urade agentov; slednjič da ta vrsta lastnine ne more postati predmet izvršila, niti prodaje potom licitacije s strani upnikov. Toda ta posebni karakter ne ovira zopet, da je predlagatelju ali njegovemu pravnemu nasledniku zajamčeno plačilo za odstopljeni urad, to je za odstopljeno pravico prezentacije. Pa tudi, če je predlagatelj umrl, in njegovi dediči zanemarjajo, ali nečejo po-

služevati se pravice prezentacije, so njegovi upniki opravičeni, da izvrše to pravico.

Na Francoskem nahaja se beležništvo, ta stara in blagotvorna ustanova, katera je vedno znala čuvati neoskrunjen svoj današnji karakter poštenosti, nekoliko let sem v najozbiljnejši krizi. Ono ni znalo in moglo oteti se velike ekonomične in družbene katastrofe, katera je v zadnjem stoletju preobrnila vire javnega blagostanja, storivši majhno zemljiško lastništvo in s tem, da je tirala zemljiško lastništvo v sredino vihre premičnih vrednot. Poznejše transformacije narodnega bogastva in stopnjevito dospevanje do lastnine raznih družbenih slojev preobrazilo je iz temelja obliko in sklad francoske družbe.¹⁾ To vse je tudi na ustanovi beležniški zapustilo očite in globoke črte.

Vablјivost luksuza in blagostanja zapeljala je mnoge člane te častite korporacije in izbrisala v njihovih očeh pojem dolžnosti, katere so prevzeli ter je vrgla v vrtinec grozних neprilik, katere se nemilo po svetu razglašajo.

¹⁾ „Blagostanje, podobno onemu, katerega se je radovalo pred l. 1870. zemljiško gospodarstvo, piše vrlo izkušeni strokovnjak, g. Charles Fournier (Revue du Notariat, zv. 8501, XXXII, st. 445) ne more propasti kar na mah. Leta 1871. prizadele so škode, katere so dobri polovici francoske napravile vojska in zimski mraz, narodnemu gospodarstvu prvi udarec. Na jugu pojavila se je filoksera. Pozneje je dolg petih milijard odvezel kmetiškemu posestvu velik del onega denarja, kateri se nalaga za nakup zemljišč, ali za poljedelska posojila. Potem nastopilo je trajno pomnoževanje vsake vrste davkov. Vsi ti vzroki skupaj napravili so poleg materialnega nazadka, tudi gotovo uboštvo; naposled nastopile so jedna za drugo slabe letine, in z druge strani so trgovci začeli uvažati polno tujega žita (ali vina), kar je domače blagostanje strašno zadelo. Neposredno za tem nastale so skupine delavskih močij vsled nespametne nečimernosti delavca, kateri, omamljen po tem, da se je morda ponekod bolje izobrazil nego njegov oče, zapusti poljsko delo in gre v mesto, da pomnoži število državnih najemnikov.“ Ako se naposled k tem vzrokom prištejejo še slabe posledice prepogostih finančnih katastrof, pridemo do onega usodepolnega, in žal neoporekljivega rezultata: „da je vrednost zemljišč in zakupov, proti vrednosti leta 1870., padla za 50 do 70 odstotkov!“ To znatno padanje zemljiške vrednosti, združeno z ostalimi žrtvami, katerim se morda podvrže posestnik, posebno v vinorejnih pokrajinah, povzročilo je osiromaščenje kmetskega ljudstva, katero ima za seboj čutni prestanek v poslih, in s tem naravno veliko mrtvilo v delavnosti beležnikov na kmetih in vsposredno odpad njihovih dohodkov.

Že l. 1854. je odbor okrajnih beležnikov, brižen za položaj beležništva na Francoskem, predložil g Abatucciju dogovorno z beležniško komoro v Parizu, načrt okrožnice v 12. člankih v to svrhu, da se ta ustanova postavi na trdneji temelj in vzame v zaščito strožjih predpisov glede nadzorstva in kontrole napram novim navadam in napram nevarnostim, katere izhajajo iz raznih interesov, s katerimi sedaj pride bolj v dotiko, ter da se slednjič le-ta obrani strasti, katere navadno dajo povod prekarnemu in neurejenemu položaju.

Leta 1858. se je istotako pravosodni minister Delanque izjavil za kodifikacijo z jednim občnim zakonom vseh disciplinarnih prepisov in za jasneje določitev delokroga in oblasti komor.

Ti dve osnovi pa nista doživeli, da bi se v istini izvedli.

Dne 19. oktobra 1876 je gospod Dufaure, tačasni tajnik, z ozirom na nered, kateri so se vedno bolj ponavljali, spoznal za dobro, da dopošlje sodnim oblastvom okrožnico, v kateri z žalostjo konstatuje, da se veliko število beležnikov spušča v opasna in formalno nedostojna opravila, kakor je spekulacija na borzi, trgovinske in bankirske operacije, v nakupovanje nepremičnin v namenu, da je dalje prodajajo, izposojevanje itd., s katerimi opravili nalagajo sodnim oblastvom, da sklenejo stroge naredbe, kako bi beležnike prisilili, da se pravilnika drže. „S pomočjo teh naredeb, katerih uspešnost zavisi od vašega moštva in od energije disciplinarnih komor, navajal je minister, nadjam se tudi jaz, da ne bomo prisiljeni, lotiti se strožjih naredeb, niti da se radi tega posla vtikamo v zakonodajno oblast.“ Toda ta poziv ni našel odziva.

Neredi in odstavljanja od službe trajali so tudi nadalje v neobičajni opornosti in v velikem številu.¹⁾

¹⁾ Korak, katerega je pravosodni minister naredil, pravi poročilo na predsednika republike, konstatoval je, kako beležniki prejemljejo od vsakogar brez razlike denarje v shrambo, kako jih obdržujejo na nedoločeni čas in ž njimi razpolagajo brez kontrole, ne izdajajoči velikokrat dotičnim položnikom radi potrebnega jamstva, bodisi izjave bodisi izpiske iz računskih knjig; poleg tega je mnogo beležnikov, kateri nimajo nikaškega računorodstva, ali je vodijo povsem neredno. To neredno postopanje, katero gre na roko nepoštenim uradom, da zabredejo neprestano v tujo odvisnost in da novce svojih klientov uporabljajo za osobne izdatke

Srednje število vsakoletnih odstavljenj, katero se je do l. 1870 med 12 in 13 gibalo, naraslo je od leta 1870 do 1874 na 19 in 20 in dospelo od 1875 do 1881 na 25. Od tega časa je število beležniških neredov, ako se računa med neredne izvršilne naloge, neprestano naraščalo; glasom poročila, katero se je predložilo predsedniku republike 30. januarija 1890, in katero je izišlo v uradnem listu z istega dne, poskočilo je to število leta 1883 na jedenintrideset, leta 1884 na petinpetdeset, leta 1886 na jedeninsedemdeset, skupna svota beležniških poneverjenj znašala je v dobi od 1880 do 1886 okolo dvainšestdeset milijonov. V nekatereh slučajih ostal je prekršaj širnemu občinstvu prikrit in se je vse izvršilo potom prisilne likvidacije, katere nesrečne posledice ne zadenejo vprav krivega beležnika, temveč njegove dediče, a velikokrat tudi njegovega naslednika.

Veliki del onih beležniških katastrof, izprevrigel se je v prave javne nesreče.

In v resnici, statistika nam dokazuje, da so te katastrofe mnogo pogostejše na kmetih nego v mestih; tako da novčne izgube, katerih so te katastrofe krive, postanejo osodepolne posebno za najbolj delavno in širomašno vrsto naroda, namreč za poljedelce, za male trgovce, za služabnike, za delavce, z jedno besedo za vse one, kateri so večji del navadnih beležniških klientov na kmetih in katerih interesi bi ravno zahtevali, da se posebno ščitijo.

Kakor se vidi, bil je položaj jako kritičen. V javnem menenju nastala je velika vznemirjenost in v novinah bilo je vedno pogostejše čitati, več ali manj opravičene tožbe na beležnike. Pojedini glasovi v tem smislu pričeli so se dvigati celo iz samega sodnega stanu, zahtevajoči od vlade, naj se peča z reformo beležniške institucije.

Pa tudi beležniki sami pričeli so skrbeti za svoje stanje ter so mnogi izmed njih razmotrivali nastale pritožbe in se živo vdeleževali javnih debat.

bodisi za hazardne spekulacije, bodisi za nesigurne trgovine, to neredno postopanje je po občni sodbi glavni vzrok nezakonitosti, katere se danes v beležništvu konstatujejo, kakor tudi finančnih prestopkov, katere je ta častita korporacija zagrešila.

Razni zastopniki v parlamentu so obrnili svojo pozornost na kmetijske skrbi, predlagajoč zakonske predloge, katerim je bila svrha, da povišajo jamstva in vglad, da vrede disciplino in računovodstvo in da se dajo predpisi za manipulacijo s polžbami izročeni v shrambo beležnikov.

Pri takem navalu in živem zanimanju od vseh strani ni mogla državna oblast ostati skrčenih rok. Dvignila se je iz spanja.

Koncem leta 1888. je predložil gospod Ferrouillat, tačasni pravosodni minister, državnemu svetu zakonsko osnovo, kateri je bila smer, da prejšnje zakonodajstvo novim potrebam, nastalim z mnogobrojnimi transakcijami in zahtevami modernega družbenega življenja, primerno premeni. O tej osnovi glasovalo se je, in je bila sprejeta v zbornični seji dne 19. julija 1889 ter se je predložila v podpis predsedniku republike od pravosodnega ministra gospoda Therenota dne 30. januarija in 2. februarja 1890.

Dotična dva zakona dobila sta skoro takoj za tem obširna tolmačenja v raznih naredbah, razsodbah in okrožnicah, katere je vlada izdala v nameri, da razjasni njihovo smer in smisel.

Naj navedem z nekaterimi besedami občni načrt teh novih naredeb.

Beležnikom zabranjeno je, da od svojih klientov prejema denarne položbe v shrambo z obljubo, da se bodo trudili, da jih koristno nalože (člen 1.), kakor jim je tudi zabranjeno, da od njih zahtevajo dolžne izjave, iz katerih bi bilo izpuščeno ime upnikovo. Ker so pa mnogi beležniki nameravali, da se izognejo kazni radi takovih spekulacij s tem, da bi v vsaki priliki mesto sebe svoje pisarje uporabljali, katerim bi v to svrho dajali ustno pooblastilo, odrejeno je, da se smejo v bodoče pisarji dopuščati za sklepanje beležniških spisov samo temeljem pismenega pooblastila, in so poleg tega pisarji dolžni, da onim osebam, katere bi disciplinarna komora razposlala radi pregleda računov, natančno razlože vse posle, katere so za beležnika izvršili (člen 9, odst. 4).

Dalje beležniku ni dopuščeno, da novce, kateri so se pri njem položili, obdrži v shrambi nad šest mesecev, ako presegajo svoto 50 frankov. Ako v tem roku niso bili povrnjeni dotičnim

pooblastiteljem, ali ako mesec dni pred pretekom tega roka stranke niso prosile in zahtevale, da se ta rok zopet za 6 mesecev (v smislu člena 2, odstavek 3) podaljša, morajo se dotični novci izročiti depozitnemu uradu zapuščine. Kot tak fungira v Parizu in v Senskem departementu glavna blagajna (caisse générale), a v pojedinih okrajih blagajna dotičnega področja, v katerem je sedež dotičnega beležnika.

O vseh teh vplačilih in izplačilih med beležnikom in klijentom z jedne strani in med beležnikom in depozitnim uradom z druge strani, mora beležnik voditi podrobni račun — dnevnik, zapis pristojbin — glavno knjigo — in knjigo vložb ter se mora vsake štiri mesece o teh knjigah napraviti redno bilanco. Dnevnik mora po kronološkem redu navajati imena strank, položene svote in njihove determinacije, nanašajoč se na odnosni list glavne knjige. Zapis pristojbin navajati mora po kronološkem redu zapis vseh od beležnika sestavljenih listin in pod imenom dolžnega klijenta odgovarjajoče stroške vsake listine. Glavna knjiga zapopada po kronološkem redu vpise vplačanih in izplačanih papirnatih vrednot, navajaje njihovo število in naslov.

Da bi se zagotovilo strogo izvrševanje teh naredeb, ustanovljena je dvostranska kontrola in sicer s strani disciplinarne komere in pravdnštva. Disciplinarna komora voli v to svrho izmed svojih sedanjih in bivših članov nekoliko (to v Parizu, izven Pariza volijo se za glavne okraje vzajemno iz jednega mesta za drugi kraj), katerim je naloga, da na leto vsaj enkrat pregledajo preje navedene knjige. Po dovršenem pregledu morajo svoj „vidi“ z dotičnim datumom zapisati pod beležniške registre ter brez odlašanja rezultat svojega pregleda naznaniti disciplinarni komori in o tem naznanilu mora predsednik dotične komore najdalje do 31. decembra vsakega leta predložiti poročilo državnemu nadpravniku.

Ako bi disciplinarna komora zagrešila proti svojim dolžnostim, ali je hudo zanemarjala, pooblaščen je pravosodni minister, da jo suspendira, in sicer največ za šest mesecev, ali da jo razpusti, in sicer največ za tri leta. V tem času preidejo dolžnosti disciplinarne komore na odnosni sodni dvor, ali ako

ta sestoji iz več nego dveh zborov, na njegova oba prva zbora, katera se moreta, ako treba, radi izvrševanja svojih nalog, pomnožiti z dvema ali več beležniki. Po preteku triletnega, za razpust določenega roka skliče predsednik sodnega dvora beležnike na občni zbor, da volijo občno disciplinarno komoro. Naredbe glede oskrbovanja novcev in računovodstva stopijo v veljavo 1. junija 1890, a one o kontroli 1. januarija 1891.

Tako se glase predpisi ukaza z dne 30. januarija 1890.

(Konec prihodnjic)

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) V svrhu odmere prispevka k splošnemu preskrbljevalnemu zakladu na Dunaji ne sme se v pošte vjemati vrednost nepremakljive imovine, ležeče zunaj dunajskega obmestja, pri preračunu čiste zapuščine.¹⁾

C. kr. višje sodišče na Dunaji premenilo je odlok prvega sodnika, s katerim se je v zapuščinski zadevi nazadnje na Dunaju bivajočega H. prispevek k dunajskemu splošnemu preskrbljevalnemu zakladu, uračunši vrednost zunaj dunajskega obmestja ležečih zapuščinskih zemljišč odmeril, in pri izmeri vprašavnega prispevka ni v pošte jemalo vrednosti teh zemljišč.

C. kr. najvišje sodišče potrdilo je na revizijski rekurz, katerega je vložila dunajska občina, višjesodno razsodbo.

Razlogi.

Dvorni dekret z dne 30. avgusta 1806, št. 782. zb. j. z., s katerim se je odredilo, da se pristojbina pol odstotka za dobrodelni zaklad pobira od vseh zapuščin, o katerih se razpravlja v mestu in v okolišu dunajske ubožnice, pojasnil se je z dvornim dekretom z dne 22. junija 1821, št. 1770. zb. j. z. v tem smislu, da se ta prispevek zaračuna pri zapuščinah, presegajočih 100 gld., samo omejeno na mesto in na okoliš dunajske ubožnice. Tudi dostavek, »in se torej ne nanaša na one zapuščine, katere leže zunaj

¹⁾ Glej razsodbo najvišjega sodišča z dne 7. julija 1896, št. 7752, št. 1308 J. M.